

Redovisning av FAS samordningsansvar för år 2008

Enligt regleringsbrevet skall FAS i en särskild rapport redovisa insatser rörande rådets samordningsansvar för 2008.

FORSKNINGSRÅDET FÖR ARBETSLIV
OCH SOCIALVETENSKAP
SWEDISH COUNCIL FOR WORKING LIFE
AND SOCIAL RESEARCH

Redovisning av FAS samordningsansvar under 2008

1. FAS samordningsansvar – bakgrund och innebörd

Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap (FAS) svarar för samordning av forskning om åldrande och äldre, funktionshinder, internationell migration och etniska relationer (IMER), socialvetenskaplig alkohol- och narkotikaforskning samt forskning om barn och ungdomar.

FAS tolkar sitt samordningsansvar som en del i rådets uppdrag att samverka med andra finansierare, att verka för att bygga upp forskningsmiljöer och forskargemenskaper av hög kvalitet samt att främja aktiv kunskapsförmedling och dialog. Inom ramen för samordningsansvaret bör FAS beakta i vilken mån forskningen inom områdena initieras inom forskarsamhället och i vilken mån rådet behöver ta egna initiativ. I denna mening har samordningsansvaret att göra med avvägningen mellan reaktiva och proaktiva insatser i rådets bidragsgivning.

Samordningsansvaret har också att göra med kansliets resurser för att kunna lyfta fram olika områden. Ibland kan detta yttra sig i form av samverkan rörande områden och kunskapsbehov av gemensamt intresse mellan bidragsgivare. I andra fall kan samordning innebära samplanering av gemensamma rutiner och arbetssätt. I princip ställer olika modeller för samordning och samverkan skilda krav på befintliga aktörer och organisationer inom området. FAS samordningsansvar kan således innebära olika typer av initiativ.

Samordning och samverkan har även att göra med de former för kontakt och erfarenhetsutbyte mellan statliga forskningsfinansierare, som har byggts upp och kontinuerligt förändras. Dessa samordningsinsatser bör ses i relation till FAS grundläggande kvalitetsprinciper, nämligen att forskningsstöd bör sökas i öppen konkurrens och granskas av forskare med hög vetenskaplig kompetens. Initiativ tillsammans med andra finansierare diskuteras grundligt och beslutas av FAS styrelse.

Samordningsansvaret kan också innebära att FAS lägger ut uppdrag på forskningsinstitutioner, forskare eller andra experter för att ta fram underlag, sprida information eller skapa möten mellan forskare och praktiker.

Samverkan med övriga statliga forskningsfinansierare sker genom återkommande träffar på generaldirektörs- och huvudsekreterarnivå och i för särskilda ändamål utsedda arbetsgrupper. FAS medverkar i Vetenskapsrådets infrastrukturkommitté för stöd till infrastruktur, databaser och register och i det Sida-finansierade programmet Research Links. FAS har vidare utsett en ledamot till VR:s utbildningsvetenskapliga kommitté. Ett löpande samråd sker även med

VINNOVA i arbetslivsfrågor. Ett gemensamt initiativ för forskning om skatter har genomförts tillsammans med Riksbankens Jubileumsfond.

FAS engagemang i det internationella forskningsutbytet är ett område som vuxit under året. FAS är för närvarande med i ett EUROCORE-program, som har benämningen ECRP (European Collaborative Research Program), vilket är en öppen utlysning avseende forskning inom FAS ansvarsområde. Vidare är FAS engagerat i tre s.k. ERA-NETs, ERA-AGE om äldre forskning i Europa, WORK-IN-NET om innovativ arbetsorganisation och ERA-OSH med fokusering på Occupational Safety and Health (OSH). Här kan både nationella och internationella nätverk möta varandra. FAS engagemang i ESF, European Science Foundation och NORDFORSK, har också ökat under året.

2. Kartläggning av totala forskningsinsatser för FAS samordningsområden

Som en del i arbetet med samordningsuppdraget gör FAS en kartläggning av volym och finansiering för berörda områden (redovisas i bilagor till denna rapport). En viktig uppgift är att utveckla metoder för att beskriva förändringar i innehåll, volym och finansiering i de områden som FAS har ansvar för. Erfarenheten är att en sådan kartläggning ger en intressant översikt av både finansiärer och kostnadsdelning inom FAS samordningsområden. Det är viktigt att veta vilken andel FAS har av finansieringen inom de olika områdena och hur fördelningen vad gäller andra finansiärer ser ut. Det har konsekvenser för hur samordningsuppdraget kan hanteras.

Resultaten av tidigare kartläggningar visar att FAS samordningsuppdrag ter sig relativt omfattande. Inom varje samordningsområde finns nästan tio övriga finansiärer. Det talar för att det inte ter sig rimligt med en mer utvecklad samverkansmodell av styrningskaraktär, utan att man får söka sig fram med olika öppna former anpassade till respektive områdes innehåll, struktur och forskarsamhälle.

3. Översikt av insatser inom FAS samordningsområden

Forskning om åldrande och äldre

Forskning om äldres villkor och åldrande i samhället är ett viktigt mångvetenskapligt område för FAS. Det innefattar hälsa och levnadsvillkor, äldreomsorgens förutsättningar och demografiska förändringar liksom psykisk ohälsa, demenssjukdomar, nedsatt funktionsförmåga och benskörhet.

Äldreforskningen innehåller också longitudinella studier liksom specialundersökningar av människor över 85 år. Vidare finns psykologiskt inriktad forskning om subjektiv livskvalitet, livshistoriemetodik, pensionärens intressen och samhällsdeltagande. Äldreforskning och socialgerontologi utgör således en mångvetenskaplig mötesplats.

Studier av arbetsförmåga, hälsa och arbetsmarknadsdeltagande för äldre ingår vidare liksom jämförande studier av pensionsreformer och utvecklingslinjer i olika länder. De satsningar som gjorts inom äldreområdet har dels belyst de äldres villkor, demens och annan ohälsa, dels "äldreboomens" effekter på välfärd, "äldrelevsbranschen", samhällsutveckling och mänskliga relationer.

Viktiga samverkanspartners inom äldreforskningen är AMS, Folkhälsoinstitutet, SCB, Socialstyrelsen, Försäkringskassan, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och i viss mån Institutet för framtidsstudier.

Samverkan mellan forskningsfinansiärer på det europeiska planet har stärkts genom att FAS sedan några år ingår i ett s.k. ERA-nätverk om äldreforskning i Europa som samordnas av England och där flera medlemsländer i EU deltar. Inom ramen för denna samverkan kommer svensk äldreforskning att utvecklas och utbytet mellan både forskare och finansiärer samt aktörer och myndigheter kommer att fördjupas. FAS har också under året deltagit i flera sammanträden och konferenser inom ERA-AGE i olika länder i Europa. Nio länder inom detta nätverk har genomfört en gemensam utlysning av postdoc-tjänster med namnet Future Leaders of Ageing Research in Europe (FLARE) med syfte att bidra till utveckling av den tvärvetenskapliga kompetensen och till samverkan mellan yngre europeiska äldreforskare. För FAS vidkommande har stöd beviljats till tre treåriga postdoc-tjänster med start år 2008. FAS har även tagit initiativ till en gemensam summer school, där juniorforskare fick möta seniorforskare på ett europeiskt plan, vilken ägde rum i Skåne i slutet av juni 2008.

Under 2007 fick FAS 35 mnkr extra per år för att stödja äldreforskning. Utfallet av denna satsning har redovisats i anslutning till FAS årsredovisning. Den tidigare utlysningen av FAS-centra och programstöd och de beslut som följde har i betydande grad förstärkt infrastrukturen för svensk forskning om äldre och åldrande. FAS har gett finansiellt stöd till två nationella centra för forskning om åldrande och äldre: Aging Research Center (ARC), Karolinska institutet och Stockholms universitet, belyser skillnaderna i åldrandet mellan olika grupper. Hur mycket ohälsa kan förebyggas? Kan milda kognitiva problem förutsäga vem som senare får demens? Center for Ageing and Supportive Environments (CASE) i Lund, har äldre och de miljöer där de lever som huvudfokus. Hur bör utemiljön, kollektivtrafiken och bostäderna utformas för att stödja aktivitet och hälsa på äldre dar? Dessutom har sex programstöd delats ut inom området. Under året har det i likhet med föregående år skett en markant ökning av forskning inom äldreområdet både hos FAS och andra finansiärer.

Forskning om funktionshinder

Området innefattar forskning om samspelet mellan människa, teknik och miljö med utgångspunkt i breda disciplinära perspektiv. Här ingår funktionshindernära forskning med inriktning på kognition och kommunikation och mer socialvetenskaplig forskning om samhälle, handikapp, medborgarskap och normalitetens gränser. Ett annat inslag kan vara hur utvecklad teknik och innovationsmodeller kan reducera funktionshinder och öka individens delaktighet. Tillgänglighet och delaktighet i boende, kommunikationer, skola och arbetsliv samt kultur kan också utgöra andra tänkbara tema.

Det mest markanta inslaget i rådets satsning på funktionshinder var stödet till ett FAS-centrum rörande forskning om hörselskador och hörselorgan. Det nya FAS-centrumet för forskning om hörselskador kommer att arbeta som ett särskilt projekt inom ramen för den nuvarande organisationen på Centrum för hörsel- och kommunikationsforskning vid Karolinska institutet i Stockholm. Åtta seniora forskare har i uppdrag att bygga upp forskargrupper kring tre omfattande program. Från och med 2007 stöder FAS även två forskarassistenttjänster inom funktionshinderforskning. Under hösten 2008 beslöt styrelsen att utlysa två programstöd rörande funktionshinder.

Framtida finansiering av forskning om funktionshinder och handikapp bör främja uppbyggnad av starka tvärvetenskapliga forskningsmiljöer. Således bör en disciplinorienterad syn kom-

pletteras med forskning utifrån olika sektorer behov, exempelvis barnomsorg, skola, arbetsliv, boende och miljö, kommunikationer samt kultur och politik. Därmed kommer frågor om tillgänglighet, delaktighet och IT-stöd i centrum. Den fulla delaktighetens samhälle kan inte enbart åstadkommas på teknisk och organisatorisk väg. Begrepp som normalitet, identitet, livskvalitet och socialt kapital blir också viktiga att belysa. Med utgångspunkt i begreppen tillgänglighet och design för alla, finns utrymme för en synergi mellan handikappforskning och äldreforskning å ena sidan och arbetslivsforskning, boendeforskning och kommunikationsforskning å den andra. Under året har fortsatt samråd skett med Handisam och HSO.

Som man kunde se för äldreforskningen har det under 2008 skett en markant ökning av forskning inom funktionshinderområdet både hos FAS och hos andra finansiärer. Området har fått ett starkt tillskott genom tillskapandet av ett Centrum för evidensbaserade psykosociala insatser för personer med psykiska funktionshinder (CEPI), ett nationellt kunskapscentrum som fått 8 mnkr i stöd av Socialstyrelsen.

Det är FAS bedömning att handikappområdet bör få fortsatt stark uppmärksamhet och prioritering från rådets sida. Inom kansliet diskuteras möjligheten av att ta initiativ till några seminarier för att stärka forskningsdialogen med brukarna. Samråd med olika intressenter sker i anslutning till ett projekt som HSO har erhållit från Allmänna arvsfonden. Syftet med projektet är att utveckla formerna för en dialog mellan brukare och forskare. FAS deltar aktivt i detta arbete, vilket också innebär en fördjupad dialog med forskarna inom området. Samtidigt medverkar FAS aktivt i nationella och nordiska konferenser inom området.

IMER-forskning

IMER-forskningen dvs. forskning om internationell migration och etniska relationer återfinns både inom det socialvetenskapliga området och inom arbetslivsforskningen. Forskningsområdet kan i stort delas in i två olika inriktningar nämligen *Befolkning och migration* tillhörande Vårdförbundsområdet och *Familj, socialisation, sociala och etniska relationer* inom området Social omsorg. IMER-forskningen återfinns också inom Arbetslivsområdet, bl.a. i flera studier om etniskt betingad diskriminering i arbetslivet.

FAS har genom åren haft stor betydelse för uppbyggnaden av IMER-forskning och IMER-nätverk. Tillsammans med Riksbankens Jubileumsfond och Vetenskapsrådet är FAS en viktig finansiär inom IMER-forskningens område. IMER-forskning förekommer i ett flertal länder och har även en stark bas i de nordiska länderna. I en tidigare utvärdering av området jämförs svensk och internationell IMER-forskning och bland annat konstateras behovet av *centres of excellence* inom IMER-forskning, vilket nu skett i FAS-centrumet REMESO, Linköpings universitet, med forskning om migration och integrationsfrågor i förhållande till arbetsmarknadens och välfärdsstatens omvandling. Dessutom har Stockholms universitet erhållit Linnéstöd till ett centrum för forskning om etnisk diskriminering i samhälle och arbetsliv, vilket stärker den svenska forskningsbasen. Under 2008 utgav FAS en populärvetenskaplig översikt om etnisk diskriminering på arbetsmarknaden *Bortsorterad. Om invandrare och arbetsmarknad*.

Området stöds vidare genom olika typer av satsningar såsom nätverksstöd, resestöd och konferensbidrag samt projektbidrag. Vidare finansieras forskare i form av postdoc-tjänst eller stipendier. FAS stöder ett pågående programstöd med inriktning mot invandrades arbetskraftsdeltagande i ett livscykelperspektiv. Vidare har styrelsen hösten 2008 beslutat om att utlysa två nya programstöd.

Den främsta anledningen till ökningen av FAS stöd till området under 2007 var tillkomsten av ett nytt FAS-centrum, men under 2008 kan även noteras en ökning i stödet till forskningsprojekt. De övriga forskningsfinansiärernas stöd har sjunkit något de senaste åren men ser ut att vända uppåt igen under de senaste två åren.

Socialvetenskaplig alkohol- och narkotikaforskning

Från och med 2008 har FAS fått i uppdrag av regeringen att utöver samordning av socialvetenskaplig alkoholforskning även svara för samordning av socialvetenskaplig narkotikaforskning.

FAS har stött Centrum för socialvetenskaplig alkohol- och drogforskning (SoRAD) vid Stockholms universitet sedan dess tillkomst 1999. Det faktum att SoRAD nu också har utsetts till att bli ett FAS-centrum gör att forskarna kommer att kunna arbeta utifrån ett ännu bredare samhällsvetenskapligt perspektiv än tidigare. Vad ser till exempel samhället som normalt och avvikande när det gäller bruk av alkohol och droger? Ett annat område är konsumtionsmönster när det gäller alkohol- och drogbruk och vilka konsekvenser det för med sig, bland annat socialt och kulturellt.

FAS övriga stöd till området sker genom projektbidrag och postdoc-tjänster. Ett pågående projekt syftar till kunskapsuppbyggnad kring preventionsarbete för minskat alkohol- och narkotikamissbruk. Ett postdoc-bidrag har en internationell belysning av alkoholkonsumtion och alkoholrelaterade problem i olika länder med betoning på Sverige. Söktrycket vad gäller just alkohol- och drogforskning är lägre jämfört med de bredare områden som har sin inriktning mot äldre, barn & ungdom, handikapp och IMER-området. Alkoholbruk kan även återfinnas som en viktig variabel inom livsstilsstudier kopplade till folkhälsoområdet. Under 2008 ökade FAS stöd till forskningsprojekt, bland annat genom en relativt stor beviljning till ett projekt om 'Kvinnor, hälsa och rusmedel' inom den särskilda satsningen *Kvinnors hälsa*.

En viktig del av kunskapsförmedlingen inom området har skötts av Statens Folkhälsoinstitut och Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN). CAN administrerar även Systembolagets råd för alkoholforskning (SRA), som delar ut ca 1 mnkr per år till socialvetenskaplig alkoholforskning. En annan viktig finansiär på området är Statens institutionsstyrelse (SiS) som under 2008 finansierade 5 alkoholprojekt med socialvetenskaplig inriktning till ett totalbelopp av drygt 2 mnkr.

I den under hösten 2008 avlämnade forskningspolitiska propositionen 2008/09:50 *Ett lyft för forskning och innovation* föreslås för FAS vidkommande bl.a. nya satsningar på forskning inom alkohol, narkotika- och tobaksområdet (ANT). Regeringens förslag innebär en omedelbar nivåhöjning med 15 mnkr per år under perioden 2009-2012 för denna forskning, vilket utgör en kraftig prioritering av området.

Forskning om barn och ungdomar

FAS har sedan starten år 2001 finansierat forskning om barn och ungdom på olika sätt. Ett formellt beslut fattades år 2005 att FAS skulle tilldelas samordningsansvaret för svensk barn- och ungdomsvetenskaplig forskning. Forskning om barn och ungdom återfinns i flertalet av FAS huvudområden. Särskilda medel om 500.000 kr har varje år tilldelats FAS i syfte att främja forskning om ungdom. I den särskilda satsningen gällande *Kvinnors hälsa* återfinns forskning om graviditet och spädbarn. FAS totala stöd till området har ökat under 2008 med ca 10 miljoner.

Familje- och skolforskning har en nära koppling till området. FAS har bland annat deltagit i diskussioner angående Föräldrastödsutredningen och ingår kontinuerligt i en referensgrupp avseende skolan. Vidare ingår FAS med en representant i det *Ungdomspolitiska rådet* som kommer att sammanträda med några månaders regelbundenhet, där syftet är att stärka ungas deltagande på den internationella arenan och få fram ett nytt ramverk för det ungdomspolitiska samarbetet inom EU.

Barn- och ungdomsområdet kan inte alltid ses separat från de andra områdena. Till exempel kan forskning om både funktionshinder och integrationsfrågor gälla barn och ungdom. Området är det största bland de särskilt utpekade, följt av området för åldrande och äldre. Vissa längre satsningar har gjorts inom området, exempelvis programstöd för förebyggande av fetma och fetmarelaterade sjukdomar bland barn och unga.

Ett särskilt uppdrag har lagts på Uppsala universitet i syfte att kartlägga och analysera svensk ungdomsforsknings nuläge och framtid. Den kommande rapporten ska belysa ungdomsforskningen i Sverige och peka ut framtida forskningsfrågor. Avsikten är delvis också att analysera hur svensk ungdomsforskning står sig i jämförelse med ungdomsforskningen i andra länder.

Forskning om barns och ungdomars livsvillkor och hälsa är viktiga underlag för utformningen av regeringens barn- och ungdomspolitik. FAS bedömer att detta område även i fortsättningen bör ha en hög prioritet.

4. Avslutande synpunkter och fortsatta insatser

Samordningsrapporten innehåller två delar. Den första delen redovisar FAS syn och prioriteringar på olika forskningsområden. Den andra delen utgör ett försök att uppskatta den ekonomiska volymen på områdena både för FAS vidkommande och andra finansiärer. FAS uppgifter om stöd sammanställs årligen på likartat sätt och kan jämföras från år till år med god säkerhet. Jämförbarheten i uppgifterna från övriga finansiärer är svårare att uttala sig om och kan variera något från år till år beroende på byte av uppgiftslämnare etc.

FAS strävar efter att ge hög prioritet åt samtliga de fem beskrivna områdena. Totalt har fem FAS-centra tilldelats rådets samordningsområden, två centra för äldreforskning, ett för funktionshinder, ett för IMER och ett för socialvetenskaplig alkoholforskning. Däremot gick inget FAS-centra till området barn och ungdomar.

Av de fem områdena har alkohol- och drogforskningen fram till nu ett mindre område än de övriga, men regeringens kraftfulla prioritering av området kommer att göra skillnad för framtiden. När det gäller området funktionshinder finns alltså stora behov av framtida satsningar, där satsningen på två programstöd kommer att vara betydelsefulla. Området har också stärkts betydligt genom att Linköpings universitet erhållit Linnéstöd. För äldreområdets vidkommande har det skett en kraftig expansion genom stöd både från FAS och från andra finansiärer. En trend är att ett ökat intresse riktas mot det goda åldrandet genom fokus på teknik, hälsa och livsstil. Dessutom har FAS aktivt medverkat inom ERA-AGE. Fortsatta initiativ är dock att vänta när det gäller kunskapsförmedling och dialog mellan forskare och praktiker.

Den årligen genomförda kartläggningen av den nationella forskningsfinansieringen för FAS samordningsområden ger en översiktlig bild av ekonomisk volym och profil hos olika finansiärer. Därmed ges också information för behov av samverkan på olika områden, vilket kan ske för att uppnå synergieffekter eller för att stärka områdena i stort. Kartläggningen ger ock-

så möjligheten att se om det finns ett samspel inom givna områden. På äldreområdet ökar finansieringen för de flesta finansiärer. På IMER-området finns å andra sidan en trend att andra finansiärer ser FAS som huvudfinansiär och att de därför ligger lägre i sina prioriteringar. På sikt finns därför behov att strategisk stärka både forskning om funktionshinder och forskning inom IMER-området.

Bilagor

Stöd till forskning inom FAS samordningsområde Åldrande och äldre 2008

Stöd till forskning inom FAS samordningsområde Funktionshinder och handikapp 2008

Stöd till forskning inom FAS samordningsområde Internationell migration och etniska relationer (IMER) 2008

Stöd till forskning inom FAS samordningsområde Socialvetenskaplig alkohol- och narkotikaforskning 2008

Stöd till forskning inom FAS samordningsområde Barn och ungdom år 2008

Stöd till forskning inom FAS samordningsområde Åldrande och äldre 2008

Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap (FAS) har ett särskilt regeringsuppdrag att svara för samordning av forskning om åldrande och äldre, funktionshinder och handikapp, internationell migration och etniska relationer (IMER), socialvetenskaplig alkoholforskning samt forskning om barn och ungdom. Som ett led i arbetet med samordningsuppdraget har FAS sedan 2002 genomfört kartläggningar av volym och finansiering för berörda områden genom enkäter till statliga och vissa icke-statliga forskningsfinansiärer.

Denna sammanställning gäller stödet till forskning inom området Åldrande och äldre. Den definition av området som används i enkäten återfinns i slutet av detta dokument. Sammanställningen inleds med två översiktstabeller över FAS stöd samt det totala stödet till området under perioden 2002-2008. Därefter redovisas FAS stöd till området under 2008 uppdelat på stödform med angivande av projektitel och belopp. Motsvarande uppgifter redovisas sedan för övriga finansiärer (utan uppdelning på stödform).

Tabell 1. FAS stöd till forskning inom området Åldrande och äldre 2002-2008 (tkr)

Stödform	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Forskningsprojekt (antal)	12 000 24	9 032 17	10 043 15	13 287 20	10 761 17	7 721 13	13 035 19
Centra o program (antal)	17 000 8	23 161 10	24 030 10	24 159 10	16 656 4	32 295 11	33 763 14
Anställningar (antal)	5 000 10	6 635 10	6 483 11	2 642 7	956 1	169 1	0 0
Totalt belopp (antal projekt)	34 000 41	38 828 37	40 557 36	40 088 37	28 373 22	40 185 25	46 798 33

Tabell 2. Stöd till forskning inom området Åldrande och äldre 2002-2008 (mnkr)

Finansiär	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
FAS stöd Antal projekt	34,0 41	38,8 37	40,6 36	40,0 37	28,4 22	40,2 25	46,8 33
Övrigas stöd Antal projekt	22,4 45	24,2 38	30,3 47	31,5 36	24,3 42	38,5 36	62,2 43
Totalt	56,4	63,0	70,9	71,5	52,7	78,7	100,0
FAS andel	60%	61%	57%	56%	54%	51%	43%

FAS stöd till forskning inom Åldrande och äldre 2008

Projektstöd (inkl postdoc-bidrag)

Projekttitel	Belopp tkr
Yngre ledare och väsentligt äldre medarbetare – Betydelsen av en stor åldersskillnad mellan yngre ledare och deras underställda	175
Hälsan i den äldre befolkningen – att beskriva och förstå utvecklingen över tid	1 000
Longitudinell populationsstudie av demens och andra psykiska störningar och dess riskfaktorer hos 95-103 åringar	641
En 37-års longitudinell populationssudie av demens och andra psykiska störningar hos kvinnor som följts från medelåldern till hög ålder	500
Övergången till demens: Mönster och förlopp	650
Postdoc-bidrag: Äldre och läkemedel – ett unikt läkemedelsepidemiologiskt projekt baserat på det nya nationella läkemedelsregistret	650
Exekutiv plasticitet över livsspannet: Ett nytt sätt att träna minnet?	800
Äldres psykiska hälsa och kognitiva funktion: En jämförelse av två generationer födda 1901-02 och 1930 som följs från 70 till 75-års ålder	600
Kostkvalitet och dödlighet - longitudinella analyser av 40,000 svenska kvinnor	450
Är äldre rationella beslutsfattare?	900
Vilken roll spelar en åldrande befolkning för ojämlikheten i hälsa? En longitudinell analys	700
Efterfrågan på äldre arbetskraft: En studie av pensionsavgångar och arbetskraftens ålders- och humankapitalsstruktur på företagsnivå	950
Varför utvecklar inte alla individer med mild kognitiv nedsättning (MCI) demens? Neuroprotektiva faktorerers betydelse	800
Skolbetyg och demens - finns det något samband?	364
Att leva längre än förväntat: Skydds- och riskfaktorer när det gäller människans livslängd	600
Kvinnors hälsa: Samhällets insatser för äldre kvinnors hälsa	1 200
Postdoc-bidrag FLARE: Episodiskt minne över livsrytmen: Strategiska och associativa mekanismer	685
Postdoc-bidrag FLARE: En globaliserad äldreomsorg: en studie av tvärkulturella möten inom ramen för den svenska äldreomsorgen	685
Postdoc-bidrag FLARE: Livsstilsfaktorers roll när det gäller demensprevention: en livslopps-studie	685
Summa	13 035

Centrum- och programstöd

Projekttitel	Belopp tkr
Programstöd: Incitament för arbetsutbud i ett åldrande samhälle	1350
Programstöd: Hälsa arbetsliv och levnadsvillkor i ett åldrande Europa – Ett komparativt politiskt perspektiv	1350
Tema Äldre och åldrande, National Institute for the Study of Ageing and Later Life (NISAL)	3063
Ageing Research Center (ARC)	3 915

Projekttitel	Belopp tkr
FAS-centrum: Nationellt centrum för åldrandeforskning	6 085
FAS-centrum: Centre for Ageing and Supportive Environments (CASE)	5 000
Programstöd: Åldrande och omsorgens former: Tid, plats och aktörer	2 000
Programstöd: Åldrande och mångfald: Hälsa och levnadsförhållanden bland Sveriges äldre	1 000
Programstöd: Att kunna bo kvar hemma	2 000
Programstöd: Omsorg i omvandling: Vardagsliv, organisering och välfärdspolitik	2 000
Programstöd: Kognitiva funktioner i normalt och patologiskt åldrande: Typiska förlopp, risk- och skyddsfaktorer och plasticitet	1 000
Programstöd: Välfärd och arbete i ett åldrande samhälle	2 000
Forskarskola: Nationell forskarskola i äldre, åldrande och omsorg	1 000
Forskarskola: Nationell forskarskola om äldre och åldrande – CASE	1 000
Forskarskola: Nationell forskarskola om äldre och åldrande – ARC	1 000
Summa	33 763

Övriga finansiärers stöd till forskning inom området Åldrande och äldre 2008

Finansiär	Antal projekt	Belopp, tkr
Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas)	3	2589
Vetenskapsrådet – naturvetenskap och teknikvetenskap	inga projekt	
Vetenskapsrådet – humaniora och samhällsvetenskap	8	5272
Vetenskapsrådet – medicin	15	8983
Vetenskapsrådet – kommittén för utbildningsvetenskap	inga projekt	
Vetenskapsrådet – dyrbar utrustning	inga projekt	
Vetenskapsrådet – kommittén för forskningens infrastrukturer	3	4500
Vetenskapsrådet – genusforskning	inga projekt	
Verket för innovationssystem (VINNOVA)	6	23510
Statens institutionsstyrelse (SiS)	inga projekt	
Riksbankens jubileumsfond (RJ)	inga projekt	
Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling (KK-stiftelsen)	2	2200
Stiftelsen för miljöstrategisk forskning (Mistra)	inga projekt	
Vårdalstiftelsen	inga projekt	
AFA Försäkring	inga projekt	
Centrum för idrottsforskning	2	250
Försäkringskassan	2	1192
Integrationsverket	inga projekt	
Migrationsverket	inga projekt	
Myndigheten för skolutveckling	inga projekt	
Socialstyrelsen	1	1713
Statens folkhälsoinstitut	inga projekt	
Socialdepartementet	1	12000
Systembolagets råd för alkoholforskning	inga projekt	
Summa	43	62209

Vetenskapsrådet – ämnesrådet för medicin

Uppgiftslämnare: Anna Herou, anna.herou@vr.se

Projekttitel	Belopp, tkr
Exploring the hypothesis that medical conditions leading to reduced cerebral perfusion may increase the risk of Alzheimer's disease and dementia in the elderly	450
Epidemiological studies on dementia and other mental disorders in the elderly	500
Housing and health along the process of ageing	350
Safer and more efficient health care for frail older people. Collaboration primary health care, municipal long term care and emergency care using care manager	880
Osteoporosis - with special reference to male osteoporosis, genetics, biochemical markers, hormones, pathophysiology and risk factors	735
Ageing, neuromodulation, and cognition	715
An effort to utilize biochemical markers of bone metabolism with the objective of identifying osteoporosis, predicting osteoporotic fracture and monitoring treatment of osteoporosis	375
Determinants for peak bone mass, skeletal architecture, osteoporosis, fracture risk, obesity and cardiovascular risk factors during growth and adulthood	450
Dietary cadmium exposure, osteoporosis and risk of fractures: A population-based study among Swedish women and men	350
Drugs for the elderly: a register-based research programme (projekt + forskarassistent)	1653
<i>Early detection and treatment aspects of Alzheimer, vascular and stress-related cognitive disorders in adults (även funktionshinder)</i>	275
Glial cells and cytokines in the brain - focus on ageing and Alzheimer's disease	400
Molecular mechanisms of aging in mtDNA mutator mice – a model for premature aging (projekt + forskarassistent)	1095
Proteomics and peptidomics of aging	400
Structure and function of the molecular motor protein myosin in striated muscle in health and disease	355
Summa	8983

Vetenskapsrådet – ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap

Uppgiftslämnare: Anneli Fröjd af@vr.se

Projekttitel	Belopp, tkr
Det neurokognitiva dilemmat för den åldrande individen (forskarassistent)	770
Kognitiv neurovetenskap - Studier av åldrande, genetik, minne och exekutiva funktioner	1028
<i>Funktionshinder, livslopp och åldrande (även funktionshinder)</i>	700
Kulturella aktiviteter och hälsa i en åldrande befolkning: betydelsen av livs-långt deltagande	450
Arbete och åldrande: en jämförande studie av attityder till arbete i livets olika skeden	582
Exekutiva funktioner och hjärnavbildning: Karakterisering av specifika komponenter och träningseffekter hos yngre och äldre individer	300
Hur sociala och ekonomiska förhållanden under livet påverkar hälsan hos äldre män och kvinnor--studier av självskattad hälsa samt fysisk och kognitiv funktionsförmåga	582
Makt och inflytande i äldreomsorgen: Strukturella villkor och individuella uttryck	860
Summa	5272

Vetenskapsrådet – kommittén för forskningens infrastrukturer

Uppgiftslämnare: Jenny Nordquist, jenny.nordquist@vr.se

Projekttitel	Belopp, tkr
Longitudinell undersökning av hälsa, funktionell förmåga och psykologisk anpassning under åldrandet	1500
The SNACK Project: a longitudinal study on the influence of life-time environmental and biological factors on medical, psychological and social health in late adulthood. Completion of first follow-up	1500
Epidemiological studies on dementia and other mental disorders in the elderly	1500
Summa	4500

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (FORMAS)

Uppgiftslämnare: Bengt H Olsson, bengt.olsson@formas.se

Projekttitel	Belopp, tkr
DESIRE-Health syftar till att belysa sambandet mellan tarmflora, nutritions-faktorer och immunsystemets utveckling och hur denna interaktion bidrar till hälsa eller sjukdom hos olika åldersgrupper	1539
Utformning av utemiljö för äldre personer med vårdbehov	410
Att vara äldre och bo för sig själv: möjligheter och begränsningar i olika boendeformer	640
Summa	2589

Verket för innovationssystem (VINNOVA)

Uppgiftslämnare: Alexander Nilsson, alexander.nilsson@vinnova.se

Projekttitel	Belopp, tkr
Brain Power	20000
Äldre kvinnor och män i kollektivtrafiken	500
Trygg Hemma – Levande Lab	600
Nya nätverk för det moderna äldre livet (utvecklingsarbete ingår)	1000
Äldres konsumtionsmönster och preferenser (utvecklingsarbete ingår)	310
IT-stöd för strokeprevention hos pensionärer (utvecklingsarbete ingår)	1100
Summa	23510

KK-stiftelsen

Uppgiftslämnare: Eva Högström, eva.hogstrom@kks.se

Projekttitel	Belopp, tkr
Swedish Brain Power	2000
Positionsalarm i demensvård	200
Summa	2200

Centrum för idrottsforskning

Uppgiftslämnare: Artur Forsberg, artur.forsberg@gih.se

Projekttitel	Belopp, tkr
Utveckling av hjärtpåverkan hos äldre deltagare i uthållighetsidrott	150
Effekter av åldrande och fysisk träning på skelett muskelcellens tredimensionella organisation av cellkärnor	100
Summa	250

Försäkringskassan

Uppgiftslämnare: Agneta Kruse, agneta.kruse@forsakringskassan.se

Projekttitel	Belopp, tkr
Framtida inkomster från ålderspension bland utrikes födda och omfördelning mellan infödda och utrikes födda via det offentliga transfereringssystemet ur ett livscykelerspektiv	602
Redistributive performance of pension systems: Cross-country comparison of pension systems and their impact on poverty risks for older people, in particular women	590
Summa	1192

Socialstyrelsen

Uppgiftslämnare: Mari Forslund, mari.forslund@socialstyrelsen.se

Projekttitel	Belopp, tkr
Verksamhet vid Institutet för utveckling av metoder inom socialt arbete (IMS)	1713
Summa	1713

Socialdepartementet

Uppgiftslämnare: Lotta Liljelund, lotta.liljelund@social.ministry.se

Projekttitel	Belopp, tkr
The Swedish National Study on Aging and Care (SNAC)	12000
Summa	12000

Definition av området Åldrande och äldreforskning som använts i enkäten:

Till forskningsområdet hör studier av den normala åldrandeprocessen såsom åldrandets sjukdomar och funktionsförändringar, de äldres välfärd och levnadsförhållanden och de äldres roll i samhället inklusive på arbetsmarknaden. Även denna forskning kan vara tvärvetenskaplig. Forskningen kan vara inriktad på service, vård och omsorg till äldre. Studier av arbetsförmåga, hälsa och arbetsmarknadsdeltagande för äldre kan ingå, men även sådana som är inriktade på subjektiv livskvalitet bland äldre.

Stöd till forskning inom FAS samordningsområde Funktionshinder och handikapp 2008

Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap (FAS) har ett särskilt regeringsuppdrag att svara för samordning av forskning om åldrande och äldre, funktionshinder och handikapp, internationell migration och etniska relationer (IMER), socialvetenskaplig alkoholforskning samt forskning om barn och ungdom. Som ett led i arbetet med samordningsuppdraget har FAS sedan 2002 genomfört kartläggningar av volym och finansiering för berörda områden genom enkäter till statliga och vissa icke-statliga forskningsfinansiärer.

Denna sammanställning gäller stödet till forskning inom området Funktionshinder och handikapp. Den definition av området som används i enkäten återfinns i slutet av detta dokument. Sammanställningen inleds med två översiktstabeller över FAS stöd samt det totala stödet till området under perioden 2002-2008. Därefter redovisas FAS stöd till området under 2008 uppdelat på stödform med angivande av projektitel och belopp. Motsvarande uppgifter redovisas sedan för övriga finansiärer (utan uppdelning på stödform).

Tabell 1. FAS stöd till forskning inom området Funktionshinder och handikapp 2002-2008 (tkr)

Stödform	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Forskningsprojekt (antal)	8 500 20	12 048 23	12 991 22	16 450 28	13 960 25	14 265 25	13 983 21
Centrum o program (antal)	4 000 4	2 480 3	3 780 3	2 600 2	2 700 2	7 700 3	8 700 4
Anställningar (antal)	860 1	898 1	0 0	0 0	0 0	1 700 2	1 700 2
Totalt (antal)	13 360 25	15 786 26	16 771 25	19 050 30	16 660 27	23 665 30	24 383 27

Tabell 2. Stöd till forskning inom området Funktionshinder och handikapp 2002-2008 (mnkr)

Finansiär	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
FAS stöd Antal projekt	13,4 25	16,0 26	16,8 25	19,1 30	16,7 27	23,7 30	24,3 27
Övrigas stöd Antal projekt	17,0 47	11,7 30	20,0 35	22,4 41	18,9 37	30,8 41	33,0 42
Totalt	30,4	27,7	36,8	41,5	35,6	54,5	57,3
FAS andel	44%	58 %	46 %	46 %	47%	43%	42%

FAS stöd till forskning inom området Funktionshinder och handikapp 2008

Projektstöd (inkl postdoc-bidrag)

Projekttitel	Belopp tkr
Förpliktelsen att vidta skäligen stöd- och anpassningsåtgärder: frågan om handikappdiskriminering	750
Anknytning hos barn till föräldrar med intellektuellt funktionshinder: en matchad jämförelsestudie	800
Ole, dole, döv! Social kognition och arbetsminne för allsidigt tecken- och textbruk i vardagen	550
Ekolokalisering och blindas hörsel	500
Den taktila läsprocessen	400
När social interaktion ersätter synen: Problem och lösningar i den sociala interaktionen mellan synskadade och seende människor	400
Hyperaktivitets- och uppmärksamhetsproblem hos barn: Har relationen till föräldrarna med saken att göra?	433
Arbetsinriktad rehabilitering enligt Supported Employment modellen för personer med psykiska funktionshinder. En randomiserad kontrollerad studie	650
Barn med utvecklingsrelaterade psykiska problem och deras psykiska och sociala hälsa under tonåren - en longitudinell tvillingstudie	1200
ICF-CY i samverkan kring insatser för barn- och unga med funktionshinder - Team-gemensamma kartläggningsinstrument inom barn- och ungdomshabilitering	700
Kommunikativ delaktighet i ett långtidsperspektiv hos personer med gomspalt eller 22q11 deletionssyndrom: påverkan av avvikande tal och språk	900
Språklig förmåga hos barn som använder grafisk kommunikation - ett internationellt samarbetsprojekt	500
Förutsättningar för adaptivt beteende hos unga vuxna individer med lindrig utvecklingsstörning	750
Postdoc-bidrag: Sociala, kommunikativa och mentaliseringsaspekter på utvecklingen hos döva barn	650
Barn med språkstörning är beroende av andras stöd i kommunikation. Samkonstruktion och återanvändning i samtal	600
'Det var en gång' Utveckling av narrativ förmåga hos barn med språkliga funktionshinder i logopedisk intervention	600
Läsfärdighet och textförståelse hos normalbegåvade barn och ungdomar med autismspektrumtillstånd	400
Effekter av datorbaserad träning för elever med lässvårigheter i årskurs 2	700
Less på att lyssna: talförståelse med hörapparat och kognitiv reservkapacitet	700
Utveckling av kognitiv förmåga och läsfärdighet hos döva barn med cochleära implantat i ett longitudinellt perspektiv	1000
Utveckling av kommunikation och mentalisering hos döva och hörande barn	800
Summa	13983

Program- och centrumstöd

Projekttitel	Belopp, tkr
Programstöd: Aspekter på kompensation och kommunikation hos hörsel-skadade och döva: Från signal till samhälle	1 350
Programstöd: Kommunikativa funktionshinder och handikapp: individuella och sociala aspekter	1 350
FAS-centrum: Hearing disabilities in working life and society	5 000
Forskarskola: En forskarskola i hörselhandikapp inom arbetslivet	1 000
Summa	8 700

Anställningar

Projekttitel	Belopp, tkr
Funktionshinder och handikapp – forskarassistent. Kommunikation med icke funktionshindrade personer	850
Funktionshinder och handikapp - forskarassistent. Hörselskadade och döva ungdomar formar sitt vuxenliv. En studie av identitetsutveckling, psykisk hälsa, alkohol och droger samt skolval	850
Summa	1 700

Övriga finansiärers stöd till forskning inom området Funktionshinder och handikapp 2008

Finansiär	Antal projekt	Belopp, tkr
Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas)	inga projekt	
Vetenskapsrådet – naturvetenskap och teknikvetenskap	inga projekt	
Vetenskapsrådet – humaniora och samhällsvetenskap	3	2180
Vetenskapsrådet – medicin	27	14892
Vetenskapsrådet – kommittén för utbildningsvetenskap	2	1570
Vetenskapsrådet – dyrbar utrustning	inga projekt	
Vetenskapsrådet – kommittén för forskningens infrastrukturer	inga projekt	
Vetenskapsrådet – genusforskning	inga projekt	
Verket för innovationssystem (VINNOVA)	1	2900
Statens institutionsstyrelse (SiS)	inga projekt	
Riksbankens jubileumsfond (RJ)	inga projekt	
Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling (KK-stiftelsen)	inga projekt	
Stiftelsen för miljöstrategisk forskning (Mistra)	inga projekt	
Vårdalstiftelsen	inga projekt	
AFA Försäkring	inga projekt	
Centrum för idrottsforskning	5	505
Försäkringskassan	1	350
Migrationsverket	inga projekt	

Finansiär	Antal projekt	Belopp, tkr
Myndigheten för skolutveckling	inga projekt	
Socialstyrelsen	3	10561
Statens folkhälsoinstitut	inga projekt	
Socialdepartementet	inga projekt	
Systembolagets råd för alkoholforskning	inga projekt	
Summa	42	32958

Vetenskapsrådet – ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap

Uppgiftslämnare: Anneli Fröjd, af@vr.se

Projekttitel	Belopp, tkr
<i>Funktionshinder, livslopp och åldrande (även äldre)</i>	700
Samkonstruktion av förståelse i samtal med personer med kommunikativa funktionshinder - hinder och möjligheter	680
Vanföreställningar: En historisk-socialantropologisk studie om funktionshinder, medborgarskap och sexualitet i Danmark och Sverige från 1925 till idag	800
Summa	2180

Vetenskapsrådet – ämnesrådet för medicin

Uppgiftslämnare: Anna Herou, anna.herou@vr.se

Projekttitel	Belopp, tkr
Community-based activity centres for people with severe mental illness – an intervention project	280
Measuring and understanding outcomes in Parkinson's disease (projekt + forskarassistent)	1068
<i>Enhancing schoolwork performance of students with mild psychiatric and physical disabilities (även Barn)</i>	325
Early-onset behavioural disorders across diagnostic categories (DIS-CAT)	275
Hearing in Swedish hunters	350
Ear research – experimental and clinical	400
Mechanisms of associative learning and response timing	400
Women in menopause, hearing and estrogen	300
Control of dexterous manipulation in humans	1250
<i>Electrophysiological studies of linguistic and cognitive development in children with cochlear implants (även Barn)</i>	300
Quantification of human postural control, reflexive eye movements and development of therapies for disturbed balance and dizziness	600
Functional organisation and plasticity in the nociceptive system	715
Functional and regenerative characteristics of the peripheral auditory system	1200
Functional regeneration of the injured spinal cord by combined Nogo-A antibody treatment and sensory feedback based learning	214
<i>Early detection and treatment aspects of Alzheimer, vascular and stress-related cognitive disorders in adults (även Äldre)</i>	275
<i>Effect of training and development of hand function in children with cerebral palsy (även Barn)</i>	450
<i>Neurodevelopmental disorders in children: Cognitive and motor functioning, monoamine transmission, prenatal programming and intervention (även Barn)</i>	1080

Projekttitel	Belopp, tkr
Dyskinesias in Parkinson´s disease: cellular mechanisms and future treatment options	350
Further development of new electrophysiological methods for clinical and experimental studies in families with hereditary eye disorders and in drug-induced ocular disorders	550
Glaucoma: Treatment, diagnosis, follow-up and prevention of visual impairment	900
Hearing: Physiological basis and pharmacological treatment of noise-induced hearing loss	1070
Molecular and functional responses of steroid receptor signaling in the auditory system is gender-dependent	700
Motor and sensory control mechanisms of the human hand	300
Motor control of the knee - kinematic, kinetic and electromyographic studies of persons with knee pain and healthy individuals	375
Motor control theories and transfer to neurological physical therapy practice	190
Neuronal mechanisms of postural control: physiology and pathophysiology	700
Sensorimotor mechanisms subserving grasping in humans	275
Summa	14892

Vetenskapsrådet – utbildningsvetenskapliga kommittén

Uppgiftslämnare: Maria Karlberg, maria.karlberg@vr.se

Projekttitel	Belopp, tkr
<i>Datorbaserad kognitiv träning i skolan för barn med koncentrationsstörning - uppföljning av en intervention (även Barn)</i>	740
<i>Strukturerad läsundervisning med fonemisk medvetenhet som grund för barn med grava läs- och skrivsvårigheter (även Barn) (forskarassistent)</i>	830
Summa	1570

Verket för innovationssystem (VINNOVA)

Uppgiftslämnare: Alexander Nilsson, alexander.nilsson@vinnova.se

Projekttitel	Belopp, tkr
Multimaterialkonstruktion för lätta handikapphjälpmedel och fordonsinredningar	2900
Summa	2900

Centrum för idrottsforskning (CIF)

Uppgiftslämnare: Artur Forsberg artur.forsberg@gih.se

Projekttitel	Belopp, tkr
Take-off and flight in amputee long jump	75
Den svenska Handikappidrotten 1945-2000	75
Unga i handikappidrotten. Idrott, genus och fysiskt funktionshinder	50
Biomechanical analysis of double poling in transtibial amputee skiers	75
Unga i handikappidrotten. Idrott, genus och fysiskt funktionshinder (doktorandtjänst)	230
Summa	505

Försäkringskassan

Uppgiftslämnare: Agneta Kruse agneta.kruse@fk.se

Projekttitel	Belopp, tkr
Incitament i systemet? Analys av samband mellan assistansanordnare och hur många timmar en brukare beviljas	350
Summa	350

Socialstyrelsen

Uppgiftslämnare: Mari Forslund, mari.forslund@socialstyrelsen.se

Projekttitel	Belopp, tkr
Metod för mätning av subjektiv upplevelse av tillgänglighet	477
Centrum för evidensbaserade psykosociala insatser för personer med psykiska funktionshinder (CEPI) - ett nationellt kunskapscentrum	8000
Verksamhet vid Institutet för utveckling av metoder inom socialt arbete (IMS)	2084
Summa	10561

Definition av området Funktionshinder och handikapp som använts i enkäten:

Forskning om funktionshinder och handikapp kan vara samhälls-beteendevetenskaplig, humanistisk, teknisk/naturvetenskaplig eller medicinsk/vårdvetenskaplig. Forskningen kan avse individ-, grupp eller samhällsnivå. Centralt är att forskningen har miljörelativt perspektiv. Denna forskning är till sin karaktär ofta tvär-och /eller mångvetenskaplig. Hur det miljörelativa perspektivet gestaltas varierar dock från ett område till ett annat.

Forskningen kan gälla faktorer och processer som gör funktionsnedsättningar till handikapp och hur dessa faktorer och processer kan förändras, men även forskning som syftar till bättre förståelse av funktionsnedsättningen, med eller utan tekniska hjälpmedel. Forskning som studerar uppkomst, utveckling och behandling av sjukdomar, räknas inte in här även om dessa innebär en allvarlig funktionsnedsättning. Forskning om exempelvis allergi, diabetes eller schizofreni faller således utanför området. Däremot kan t. ex studier av schizofrena personers möjligheter till eget boende falla innanför området.

Stöd till forskning inom FAS samordningsområde Internationell migration och etniska relationer (IMER) 2008

Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap (FAS) har ett särskilt regeringsuppdrag att svara för samordning av forskning om åldrande och äldre, funktionshinder och handikapp, internationell migration och etniska relationer (IMER), socialvetenskaplig alkoholforskning samt forskning om barn och ungdom. Som ett led i arbetet med samordningsuppdraget har FAS sedan 2002 genomfört kartläggningar av volym och finansiering för berörda områden genom enkäter till statliga och vissa icke-statliga forskningsfinansiärer.

Denna sammanställning gäller stödet till forskning inom området IMER. Den definition av området som används i enkäten återfinns i slutet av detta dokument. Sammanställningen inleds med två översiktstabeller över FAS stöd samt det totala stödet till området under perioden 2002-2008. Därefter redovisas FAS stöd till området under 2008 uppdelat på stödform med angivande av projektitel och belopp. Motsvarande uppgifter redovisas sedan för övriga finansiärer (utan uppdelning på stödform).

Tabell 1. FAS stöd till forskning inom området IMER 2002-2008 (tkr)

Stödform	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Forskningsprojekt (antal)	15 485 24	11 618 17	11 824 19	11 986 16	15 805 22	17 203 23	25 553 29
Centrum o program (antal)	2 400 3	2 600 2	2 600 2	3 950 3	1 350 1	6 350 2	7 350 3
Anställningar (antal)	1 900 4	1 854 3	1 637 3	1 629 2	1 731 2	76 1	0 0
Totalt (antal)	19 785 31	16 072 22	16 061 24	17 565 21	18 886 25	23 629 26	32 903 32

Tabell 2. Stöd till forskning inom området IMER 2002-2007 (mnkr)

Finansiär	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
FAS stöd	19,8	16,4	16,1	17,6	18,9	23,6	32,9
Antal projekt	31	25	24	21	25	26	29
Övrigas stöd	20,2	28,0	16,3	23,0	8,2	13,7	16,6
Antal projekt	28	26	19	31	18	15	15
Totalt	40,0	44,4	32,4	40,6	27,1	37,3	49,5
FAS andel	50%	37 %	50 %	43%	69%	63%	66%

FAS stöd till forskning inom området IMER 2008

Projektstöd (inkl postdoc)

Projekttitel	Belopp, tkr
Yrkesrelaterade och socioekonomiska riskfaktorer för cancer i Sverige 1960-2004, inklusive risker för ensamstående, frånskilda, änkor och invandrare	484
Invandras psykiska hälsa - en studie av effekten av kulturmöten	580
Sociala nätverk och institutionell diskriminering: En komparativ studie av rekrytering inom stora organisationer	1 500
De östeuropeiska svenskarna - integration och flyttningsbiografier i framväxande migrationssystem	700
Koloniseringens konsekvenser - kulturella och demografiska förklaringar till mortalitetsutvecklingen i Sápmi 1750-1900	800
Den etniska segmenteringens mekanismer – exemplet bostadsmarknaden	800
Integration av den europeiska andragenerationen	900
'Illegala' invandrare och den informella ekonomin i Sverige	750
Adoption, diskriminering och etnisk identitet	1 000
Gruppgemenskapens betydelser i ett multikulturellt Sverige: En uppföljningsstudie	540
Segregation och etniska arbetsmarknader: Longitudinella studier av Sverige och USA	800
Två atypiska sysselsättningsformer: Anställning i bemanningsföretag och egenföretagande. Vad betyder de för utomeuropeiska invandrare?	850
Transactional sex i Sverige- en studie om sexuella relationer som strategi i en migrationssituation	600
Statliga myndigheter: Att integrera integration	1 000
Postdoc-bidrag: Globaliseringen och arbetskraftsmigrationerna - en studie av invandringen av byggnadsarbetare till Sverige	650
Retorno – en livshistorisk studie av högutbildade f d flyktingars återvändande från Sverige till Chile	500
Varför är svenskarna mindre främlingsfientliga än andra? En studie av nationella och lokala kontexter som förklaring till främlingsfientlighet	500
Etnicitet, kön och sociala nätverk i informella rekryteringspraktiker	1 200
Äktenskapsmigration till Sverige: Orsaker och konsekvenser för dessa immigranternas arbetsmarknadssituation	1 400
Socialt kapital och arbetsmarknadsintegration: En kohortstudie	1 900
Risk för psykisk ohälsa hos unga i utsatta bostadsområden; en 10 årig kohortstudie	820
Xenofobi - orsaker och effekter	800
Mångfaldsbarometern. En panelbaserad attitydundersökning	960
Diskrimineras invandrarna i anmälningar av brott?	1 100
Kvinnors hälsa: Länkar mellan arbetsmarknad och hälsostatus bland invandrargrupper i Sverige	950
Kvinnors hälsa: Mödradödlighet i ett migrationsperspektiv - dödsorsaker och sociokulturella faktorer betydelse inom vården av afrikanska kvinnor	904
Kvinnors hälsa: Föreställningar om cancerförebyggande åtgärder och nya vacciner	1 200

Projekttitel	Belopp, tkr
Postdoc-bidrag: Övergång från skolan till det första arbetet och effekten av social kapital	680
FLARE Postdoc-bidrag: En globaliserad äldreomsorg: en studie av tvär-kulturella möten inom ramen för den svenska äldreomsorgen	685
Summa	25 553

Centrum och programstöd

Projekttitel	Belopp, tkr
Programstöd: Inträde och utträde. Regionala studier av invandrares arbetskraftsdeltagande i ett livscykelerspektiv	1 350
FAS-centrum: REMESO. Centrum för Forskning om Migration, Ekonomi och Samhälle	5 000
Forskarskola: Forskarskola i Migration, ekonomi och samhälle	1 000
Summa	7 350

Övriga finansiärers stöd till forskning inom området IMER 2008

Finansiär	Antal projekt	Belopp, tkr
Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (FORMAS)	2	2585
Vetenskapsrådet – ämnesrådet för naturvetenskap och teknikvetenskap	inga projekt	
Vetenskapsrådet – ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap	3	2800
Vetenskapsrådet – ämnesrådet för medicin	1	500
Vetenskapsrådet – kommittén för utbildningsvetenskap	10	10763
Vetenskapsrådet – dyrbar utrustning	inga projekt	
Vetenskapsrådet – kommittén för forskningens infrastrukturer	inga projekt	
Vetenskapsrådet – genusforskning	inga projekt	
Verket för innovationssystem (VINNOVA)	inga projekt	
Statens institutionsstyrelse (SiS)	inga projekt	
Riksbankens jubileumsfond (RJ)	inga projekt	
Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling (KK-stiftelsen)	inga projekt	
Stiftelsen för miljöstrategisk forskning (Mistra)	inga projekt	
Vårdalstiftelsen	inga projekt	
AFA Försäkring	inga projekt	
Centrum för idrottsforskning	inga projekt	
Försäkringskassan	inga projekt	
Migrationsverket	inga projekt	
Socialstyrelsen	inga projekt	
Statens folkhälsoinstitut	inga projekt	
Socialdepartementet	inga projekt	
Systembolagets råd för alkoholforskning	inga projekt	
Summa	15	16648

Vetenskapsrådet – ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap

Uppgiftslämnare: Anneli Fröjd, af@vr.se

Projekttitel	Belopp, tkr
Medborgare i själ och hjärta? Politisk integration i ett jämförande europeiskt perspektiv	1130
Europeisk integration och europeisk kolonialism: en rekonstruktion av en historisk relation, en dekonstruktion av en nutida historiografi	820
Studier i symbiotisk språkutveckling: integrationsmönster i skandoromani (svensk och norsk resanderomani)	850
Summa	2800

Vetenskapsrådet – ämnesrådet för medicin

Uppgiftslämnare: Anna Herou, anna.herou@vr.se

Projekttitel	Belopp, tkr
Risk factors for psychosis and their relevance for treatment: An integrated research program (även Barn)	500
Summa	500

Vetenskapsrådet – utbildningsvetenskapliga kommittén

Uppgiftslämnare: Maria Karlberg, maria.karlberg@vr.se

Projekttitel	Belopp, tkr
OmVärlden och skolan. Ett tvärvetenskapligt projekt om ungdomars lärande och om mötet mellan den lokala kulturen och skolan i tre mångkulturella förortsområden (även Barn)	1350
Skola, valfrihet och integration Ett tvärvetenskapligt forskningsprojekt om mångkulturella innerstadsskolor och invandrarungdomars socio-emotionella omkostnader i samband med uppbrottet från förorten (också barn och ungdom)	1490
Tvåspråkighet som resurs i studenters socialiseringsprocess i flerspråkiga utbildningsmiljöer (även Barn)	1080
Transnationella utbildningskarriärer - studieval, möjlighetshorisont och sociala nätverk för unga med utländsk anknytning	1200
Kunskap i förhandling: Europeiska muslimer mellan konkurrerande världsbilder	1300
Olika modeller för tvåspråkig undervisning på arabiska och svenska - förutsättningar och konsekvenser	1350
Känslouttryck och informellt lärande i flerspråkiga klassrum (forskarassistent)	830
Skolsegregation i den svenska skolan - orsaker och effekter (även Barn) (forskarassistent)	863
Interkulturell pedagogik och interkulturellt lärande i språkundervisning (postdoc)	637
Tystnad, konflikt eller exotism? Synen på religion och religionsundervisning bland elever och lärare i gymnasieskolan i mångkulturella Sverige (postdoc)	663
Summa	10763

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas)

Uppgiftslämnare: Bengt H Olsson, bengt.olsson@formas.se

Projekttitel	Belopp, tkr
Hitta ut? Friluftsvanor, ekologisk läskunnighet och användningsmönster bland nya svenskar i urban närnatur	830
Den nya ruraliteten och omvärlden - Internationell migrationsflödens effekt på svensk landsbygd	1755
Summa	2585

Definition av området IMER som använts i enkäten:

Forskningsområdet är i flera avseenden gränsöverskridande. I kort sammanfattning handlar IMER-forskning om befolkningsrörelser mellan länder, och om etniska relationer i ursprungs- och mottagarländer som orsak till eller som följd av migration. Till området hör forskning om utvandring, invandring och återvandring, frågor om den internationella migrationens dynamik, frågor om migrationspolitik, om nationalism och medborgarskap. Hit hör vidare forskning om etniska relationer, dvs. alla slags förhållanden som uppstår i mötet mellan människor som tillhör skilda etniska grupper samt om integrations- respektive uteslutningsprocesser (diskriminering, segregation, rasism).

Stöd till forskning inom FAS samordningsområde Socialvetenskaplig alkohol- och narkotikaforskning 2008

Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap (FAS) har ett särskilt regeringsuppdrag att svara för samordning av forskning om åldrande och äldre, funktionshinder och handikapp, internationell migration och etniska relationer (IMER), socialvetenskaplig alkoholforskning samt forskning om barn och ungdom. Från och med 2008 har socialvetenskaplig narkotikaforskning lagts till samordningsuppdraget. Som ett led i arbetet med samordningsuppdraget har FAS sedan 2002 genomfört kartläggningar av volym och finansiering för berörda områden genom enkäter till statliga och vissa icke-statliga forskningsfinansiärer.

Denna sammanställning gäller stödet till området Socialvetenskaplig alkoholforskning. Den definition av området som används i enkäten återfinns i slutet av detta dokument. Sammanställningen inleds med två översiktstabeller över FAS stöd samt det totala stödet till området under perioden 2002-2008. Därefter redovisas FAS stöd till området under 2008 uppdelat på stödform med angivande av projektitel och belopp. Motsvarande uppgifter redovisas sedan för övriga finansiärer (utan uppdelning på stödform).

Tabell 1. FAS stöd till forskning inom området Socialvetenskaplig alkoholforskning 2002-2008 (tkr) – narkotikaforskning ingår 2008

Stödform	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Projekt (antal)	4 554 8	2 915 5	5 472 10	4 906 8	5 186 8	4 974 8	10 475* 12
Centra o program (antal)	9 430 5	9 298 5	9 315 5	4 185 1	4 526 1	5 000 1	5 000 1
Anställningar (antal)	679 1	361 1	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0
Totalt (antal)	14 663 14	12 574 11	14 782 15	9 091 9	9 442 9	9 974 9	15 475* 13

* Summan för 2008 inkluderar 2 projekt som enbart gäller narkotikaforskning. FAS stöd enbart till alkoholprojekt 2008 uppgick till 8 875 tkr, vilket kan direkt jämföras med tidigare år i tabellen.

Tabell 2. Totalt stöd till forskning inom området Socialvetenskaplig alkoholforskning 2002-2008 (mnkr)

Finansiär	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
FAS	14,6	12,6	14,8	9,1	9,4	10	15,5
Antal projekt	14	11	15	9	9	9	13
Övriga	18,2	21,0	18,2	15,7	11,2	11,2	9,4
Antal projekt	30	29	36	29	31	28	28
Totalt	32,8	33,6	33,0	24,8	20,6	21,2	24,9
FAS andel	44%	37,5 %	45 %	37%	46%	47%	62%

FAS stöd till forskning inom området Socialvetenskaplig alkohol- och narkotikaforskning 2008

Projektstöd (inkl postdoc-bidrag)

Projekttitel	Belopp tkr
Lokalt preventionsarbete för minskade alkohol- och narkotikaproblem: en fördjupad uppföljning av alkohol- och narkotikautvecklingen i 12 kommuner	1000
Risk- och skyddsfaktorer för riskfylld alkoholkonsumtion och andra beteendeproblem – en longitudinell studie av skolungdomar och deras föräldrar	590
Livsstilsförändringar hos ungdomar och unga vuxna med hjälp av individanpassad information	385
En komparativ studie av behandlingssystem, behandlingsinsatser och långtidsförlopp bland missbrukare i Stockholms län och norra Kalifornien	600
Behandlingens mekanismer – om klienters och behandlingspersonals perceptioner av förändring vid behandling av alkoholproblem	700
Begåvning, barndomsmiljö och uppnådd utbildning i relation till rökvanor, alkoholvanor och alkoholberoende. Kohortstudie av 7250 manliga tvillingpar	800
Risk för psykisk ohälsa hos unga i utsatta bostadsområden; en 10 årig kohortstudie	820
Totalkonsumtionsmodellen – gäller den i dagens Sverige? Analyser av alkoholkonsumtion och alkoholskador i Sverige på 2000-talet	800
Kvinnors hälsa: Kvinnor, hälsa och rusmedel	2500
Postdoc-bidrag: Alkoholrelaterade problem, betydelsen av kulturella och kontextuella faktorer	680
<i>Vad är vård? Den svenska narkomanvården som politiskt slagfält, 1968-2000</i>	800
<i>Psykioterapi för svårt personlighetsstörda missbrukare - en randomiserad kontrollerad prövning</i>	800
Summa	10475

Centrum och programstöd

Projekttitel	Belopp tkr
Centrum för socialvetenskaplig alkohol- och drogforskning vid Stockholms universitet (SoRAD)	2263
FAS-centrum: Exclusion and inclusion in the late welfare state: the case of alcohol and drugs	2737
Summa	5000

Övriga finansiärers stöd till forskning inom området Socialvetenskaplig alkohol- och narkotikaforskning 2008

Finansiär	Antal projekt	Belopp, tkr
Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas)	inga projekt	
Vetenskapsrådet – naturvetenskap och teknikvetenskap	inga projekt	
Vetenskapsrådet – humaniora och samhällsvetenskap	2	1082
Vetenskapsrådet – medicin	8	3595
Vetenskapsrådet – kommittén för utbildningsvetenskap	inga projekt	
Vetenskapsrådet – dyrbar utrustning	inga projekt	
Vetenskapsrådet – kommittén för forskningens infrastrukturer	inga projekt	
Vetenskapsrådet – genusforskning	inga projekt	
Verket för innovationssystem (VINNOVA)	inga projekt	
Statens institutionsstyrelse (SiS)	5	2204
Riksbankens jubileumsfond (RJ)	inga projekt	
Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling (KK-stiftelsen)	inga projekt	
Stiftelsen för miljöstrategisk forskning (Mistra)	inga projekt	
Vårdalstiftelsen	inga projekt	
AFA Försäkring	inga projekt	
Centrum för idrottsforskning	2	175
Försäkringskassan	inga projekt	
Migrationsverket	inga projekt	
Myndigheten för skolutveckling	inga projekt	
Statens folkhälsoinstitut	inga projekt	
Systembolagets råd för alkoholforskning	10	1140
Socialstyrelsen	1	1246
Summa	28	9442

Vetenskapsrådet – ämnesrådet för medicin

Uppgiftslämnare: Anna Herou, anna.herou@vr.se

Projekttitel	Belopp, tkr
Long term course in alcohol dependence. An integration of pharmacology, clinical characteristics, social function and epidemiology	325
The neurobiology underlying alcoholism and depression	275
Pharmacological treatment of substance dependence with special reference to neuropsychiatric comorbidity	300
Stress, gender and genetics interaction with alcohol effects in humans (inkl forskarassistenttjänst)	1095
Integrative preclinical and clinical studies of alcoholism and related disorders	425
Hazardous alcohol use, psychopathology, stress and suicidal behaviour-interactions, course and effects of interventions in epidemiological and clinical samples	275
Influence of the early environment on vulnerability to drug dependence. Studies of neurobiological mechanisms of risk and protective factors	400
Studies on metabolic and inflammatory liver diseases	500
Summa	3595

Vetenskapsrådet – ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap

Uppgiftslämnare: Anneli Fröjd, af@vr.se

Projekttitel	Belopp, tkr
Risk och njutning - om prevention av alkohol-, tobaks- och drogbruk i det sen-moderna Sverige	582
Narkotikapolitik, opiatmissbruk och evidensbaserad praktik – om svensk underhållsbehandling	500
Summa	1082

Statens institutionsstyrelse (SiS)

Uppgiftslämnare: Tarja-Liisa Leiniö, tarja-liisa.leinio@stat-inst.se

Projekttitel	Belopp, tkr
Hur formas och genomförs socialtjänstens insatser efter avslutat LVM-vård	500
Lokal missbrukarvårdspolitik och socialt medborgarskap. Tvångsvård och alternativa kontroll och vård insatser i svenska och finska kommuner	201
Mot en bättre missbrukarvård?	100
Kvalitetsfaktorer vid överlämning av utredningsresultat med psykologiska, psykiatriska och sociala data till klient, socialtjänst och behandlingspersonal i LVM-vård	540
Hur, när och för vem används tvångsvård?	863
Summa	2204

Systembolagets råd för alkoholforskning

Uppgiftslämnare: Britta Grönlund, CAN britta.gronlund@can.se

Projekttitel	Belopp, tkr
Utagerande beteendestörningar och risken för utveckling av missbruk och antisocialitet – en studie av ärfliga och miljömässiga riskfaktorer bland svenska tvillingpar	180
Svensk alkoholopinion II – ett uppföljningsprojekt	130
Alkoholförebyggande arbete som kommunal policy för ekonomiskt aktivitetsstöd till föreningslivets barn- och ungdomsverksamhet	130
Alkoholvanor inom Försvarsmakten	50
Effektiviteten av ett skolbaserat förebyggande program på alkoholvanor hos europeiska högstadeelever	130
Kommunens möjligheter att påverka ungdomars alkoholvanor – pilotstudie, vilka befintliga data kan användas i konstruktionen av en lokal, preventiv strategi?	50
Kontrollerade kvinnor och vilda män? Föreställningar om rus, sexuell utlevelse och genus i svensk och internationell alkoholkultur	80
Bakrusets effekter på körprestation: en förstudie	180
Gränshandel och ungdomar – en analys av förändringar av skånska ungdomars alkoholkonsumtionsmönster i samband med ökad privatimport av alkohol	80
Alkohol och sexuellt risktagande bland ungdomar i Sverige: en kvalitativ studie av ungdomars erfarenheter, uppfattningar och attityder	130
Summa	1140

Centrum för idrottsforskning

Uppgiftslämnare: Artur Forsberg, artur.forsberg@gih.se

Projekttitel	Belopp, tkr
Idrott och alkohol	75
Det ideella arbetets praktik och professionella gruppers evidenskriterier för metoder inom det drogförebyggande arbetet i idrottsrörelsen	100
Summa	175

Socialstyrelsen

Uppgiftslämnare: Mari Forslund, mari.forslund@socialstyrelsen.se

Projekytitel	Belopp, tkr
Verksamhet vid Institutet för metodutveckling inom socialt arbete (IMS)	1246
Summa	1246

Definition av området Socialvetenskaplig alkoholforskning som använts i enkäten:

Socialvetenskaplig alkoholforskning kan avgränsas utifrån olika utgångspunkter: var forskningen bedrivs, vem som bedriver den eller vilka frågeställningar som undersöks. Som grundkriterium kan anges all alkoholforskning som bedrivs vid institutioner traditionellt tillhörande samhällsvetenskaplig fakultet (inkl psykologi och pedagogik) eller av forskare som disputerat i samhällsvetenskapliga ämnen. Därtill kan anges alkoholforskning rörande sociala aspekter eller samhällsfrågor, som bedrivs vid andra typer av institutioner. Exempel på socialvetenskaplig alkoholforskning är studier av bruk och missbruk av alkohol i befolkningen, studier av alkoholpolitik, effekter av kontrollpolitiska åtgärder och förebyggande insatser samt vård av alkoholmissbrukare.

Stöd till forskning inom FAS samordningsområde Barn och ungdom år 2008

Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap (FAS) har ett särskilt regeringsuppdrag att svara för samordning av forskning om åldrande och äldre, funktionshinder och handikapp, internationell migration och etniska relationer (IMER), socialvetenskaplig alkoholforskning samt forskning om barn och ungdom. Som ett led i arbetet med samordningsuppdraget har FAS sedan 2002 genomfört kartläggningar av volym och finansiering för berörda områden genom enkäter till statliga och vissa icke-statliga forskningsfinansiärer.

Denna sammanställning gäller stödet till området barn och ungdom. År 2005 är första året FAS har detta samordningsansvar. Den definition av området som används i enkäten återfinns i slutet av detta dokument. Sammanställningen inleds med två översiktstabeller över FAS stöd samt det totala stödet till området under åren 2005-2008. Därefter redovisas FAS stöd till området under 2008 uppdelat på stödform med angivande av projekttitel och belopp. Motsvarande uppgifter redovisas sedan för övriga finansiärer (utan uppdelning på stödform).

Tabell 1. FAS stöd till forskning inom området Barn o ungdom 2002-2008 (tkr)

Stödform	2005	2006	2007	2008
Forskningsprojekt (antal)	25 546 39	34 618 55	36 570 57	48 137 70
Centrum o program (antal)	6 025 5	9 450 7	17 450 11	15 400 9
Anställningar (antal)	0 0	0 0	4 750 5	4 750 5
Totalt (antal)	31 571 44	44 068 62	58 770 72	68 287* 84*

* 20 av dessa projekt har även klassats som tillhörande områdena funktionshinder, IMER eller alkohol. Totalbeloppet av dessa dubbelräknade projekt uppgår till 14 491 tkr.

Tabell 2. Stöd till forskning inom området Barn o ungdom 2002-2008 (mnkr)

Finansiär	2005	2006	2007	2008
FAS stöd Antal projekt	31,6 44	44,1 62	58,8 72	68,3 84
Övrigas stöd Antal projekt	55,3 83	85,6 135	107,6 115	79,7* 114
Totalt	87,8	129,7	166,4	148
FAS andel	36%	34%	35%	46%

* 13 av dessa projekt har även klassats som tillhörande området funktionshinder eller IMER. Totalbeloppet av dessa dubbelräknade projekt uppgår till 9 018 tkr.

FAS stöd till forskning inom området Barn och ungdom 2008

Projektstöd (inkl postdoc)

(projekt som även klassats till annat samordningsområde är kursiverade)

Projekttitel	Belopp, tkr
Mobiltelefonanvändning och barncancer	500
Parallella rättsliga utredningar vid misstanke om brott mot barn – utredningsmetodik och beslutsunderlag	300
När mamma blir slagen. Barn berättar om våld i nära relationer	425
Välfärd i samhällsvården? En levnadsnivåundersökning av barn och ungdomar i socialtjänstens dygnsvård	320
<i>Anknytning hos barn till föräldrar med intellektuellt funktionshinder: en matchad jämförelsestudie</i>	800
Ekonomisk utsatthet i barndomen - Hur barn, föräldrar, skola och socialtjänst ser på och hanterar barns liv i familjer med knappa resurser	900
Förtroendefrågor och praktiska vägval i polisens kamp för att bryta nyrekryteringen till kriminella gäng	800
Bortom föräldraskap: Mot en generell modell för reciproka föräldra-ungdoms interaktioner	500
<i>Ole, dole, döv! Social kognition och arbetsminne för allsidigt tecken- och textbruk i vardagen</i>	550
Självskadebeteende, emotionell reglering och interpersonella relationer hos tonåringar	800
<i>Den taktila läsprocessen</i>	400
Celiaki. Är det dags för primär prevention och allmän screening? En studie av 12-åringar födda under respektive efter den svenska epidemin	800
Unga vuxnas identitetsutveckling	600
Relationen mellan kognitiv förmåga mätt i ungdomen och dödlighet och sjuklighet före 54 års ålder	550
Barns vittnesmål: effekter av social påverkan (ECRP)	500
Livsstilsförändringar hos ungdomar och unga vuxna med hjälp av individanpassad information	385
<i>Hyperaktivitets- och uppmärksamhetsproblem hos barn: Har relationen till föräldrarna med saken att göra?</i>	433
Långtidsuppföljning av mödrar med psykosociala problem och deras barn behandlade på Föräldrar-spädbarn Hagadal	235
”När jag kommer ut ur duschen känner jag mig fetsnygg” – en studie av ungdomars kroppsuppfattning	600
Primärprevention av barnfetma genom föräldrasamtal på barnvårdscentral om goda matvanor och fysisk aktivitet. En randomiserad befolkningsstudie	1050
Är maktlöshet en riskfaktor för flickors sämre hälsa? En longitudinell studie av tonåringar	650
<i>ADHD-problem i tonåren. Stabilitet, anpassning samt förvärrande och skyddande faktorer – en prospektiv studie</i>	528
Sexuella övergrepp mot barn - en metastudie av problemkonstruktion, aktörer och sociala konsekvenser	800

Projekttitel	Belopp, tkr
Utvärdering av en psykologisk behandlingsmetod för ungdomar med behandlingsproblem inom tandvården	800
<i>Barn med utvecklingsrelaterade psykiska problem och deras psykiska och sociala hälsa under tonåren - en longitudinell tvillingstudie</i>	1200
<i>ICF-CY i samverkan kring insatser för barn- och unga med funktionshinder - Team-gemensamma kartläggningsinstrument inom barn- och ungdomshabilitation</i>	700
<i>Kommunikativ delaktighet i ett långtidsperspektiv hos personer med gomspalt eller 22q11 deletionssyndrom: påverkan av avvikande tal och språk</i>	900
<i>Språklig förmåga hos barn som använder grafisk kommunikation - ett internationellt samarbetsprojekt</i>	500
Att som tonåring leva med social fobi: Förlopp över tid samt självhjälpsbehandling via Internet	400
"Du är inte ensam. Jag hade lika gärna kunnat skriva det där" - Ungdomar kommunicerar om psykiskt lidande via Internet	365
Född för tidigt - livskvalitet i tonåren	900
Tryggare kan ingen vara? En studie av arbetsmarknadsförankringens betydelse för hälsotillståndet i en 26-årsuppföljning av Luleåkohorten	850
Tidiga frisk- och riskfaktorerers betydelse för barns psykosociala hälsa och anpassning vid 12 års ålder. En longitudinell studie	800
Långtidsminne hos små barn: Individuella skillnader och elektrofysiologiska korrelat	900
Föräldrar vars son eller dotter tagit sitt liv – Att definiera en klinisk praxis som minskar risken för psykisk ohälsa	320
Postdoc-bidrag: Föräldrars insyn och inflytande på ungdomars Internet-användande	650
Postdoc-bidrag: Uppväxtmiljöns och tarmfloras påverkan på kroppsegna immundämpande proteiner vid allergi hos små barn	650
<i>Postdoc-bidrag: Sociala, kommunikativa och mentaliseringsaspekter på utvecklingen hos döva barn</i>	650
Hur jämställdhet i föräldraskapet påverkar hälsan och annan välfärdsutveckling bland föräldrar och barn	1600
Samband mellan intra uterin exponering för persistenta klororganiska miljögifter och typ 1 diabetes	985
Mobiltelefonanvändning och barncancer	860
Genetiska och miljöfaktorers betydelse för samband mellan födelsekaraktäristika och risk för sjukdom – en kohortstudie av tvillingar födda 1926-85	860
<i>Barn med språkstörning är beroende av andras stöd i kommunikation. Samkonstruktion och återanvändning i samtal</i>	600
"Den goda fabriken" – en konceptfabrik utvecklad av ungdomar och kvinnor	1150
<i>'Det var en gång' Utveckling av narrativ förmåga hos barn med språkliga funktionshinder i logopedisk intervention</i>	600
Mycket och måttligt för tidigt födda barn som unga vuxna	303
Socioekonomiska förhållanden, kognitiv funktion och psykisk ohälsa	850
Fosterbarn i lokalsamhället. Regional och lokal variation i svensk fosterbarnsvård ca 1900-2000	700
<i>Begåvning, barndomsmiljö och uppnådd utbildning i relation till rökvanor, alkoholvanor och alkoholberoende. Kohortstudie av 7250 manliga tvillingpar</i>	800

Projekttitel	Belopp, tkr
<i>Läsfärdighet och textförståelse hos normalbegåvade barn och ungdomar med autismspektrumtillstånd</i>	400
MMORPG - samhällsproblem eller framtidsliv?	900
Normanpassning, levnadsvanor och hälsa. Varför har flickor sämre själv-rapporterad hälsa än pojkar?	600
<i>Effekter av datorbaserad träning för elever med lässvårigheter i årskurs 2</i>	700
Leder misslyckande i skolan till ohälsa?	618
Livet efter vården. Om unga som lämnar socialtjänstens dygnsvård	850
<i>Utveckling av kognitiv förmåga och läsfärdighet hos döva barn med cochleära implantat i ett longitudinellt perspektiv</i>	1000
<i>Risk för psykisk ohälsa hos unga i utsatta bostadsområden; en 10 årig kohort-studie</i>	820
Betydelsen av emotionell och kognitiv förmåga mätt i ungdomen och risk för förtidig död och ohälsa 30 år senare. En longitudinell studie	500
"Barnets moder och moderns barn": Tidiga bestämningsfaktorer för reproduktion av ojämlikheter i hälsa	1000
<i>Utveckling av kommunikation och mentalisering hos döva och hörande barn</i>	800
Hälsoeffekter och effekter på utbildning, arbetsmarknadsposition och inkomst av psykisk ohälsa i ungdomen bland män	750
Pappa-barn relationen: En longitudinell studie över 25 år	800
Att öka fysisk aktivitet bland barn med risk för metabolt syndrom: Går det och hur påverkas kardiovaskulära och metabola riskparametrar?	700
Övervikt och fetma hos barn i WHO European Region	300
Postdoc-bidrag: Den svenska barnavården - välfärd och klientskapande faktorer	680
Postdoc-bidrag: Barncanceretiologi	680
Postdoc-bidrag: Att forma framtida familjer. Adoption och familjeideal i Sverige 1950-1975	680
<i>Postdoc-bidrag: Övergång från skolan till det första arbetet och effekten av social kapital</i>	680
<i>Postdoc-bidrag: Alkoholrelaterade problem, betydelsen av kulturella och kontextuella faktorer</i>	680
Postdoc-bidrag: Det ideella arbetet– en förutsättning för barns organiserade idrottsutövning?	680
Summa	48137

Programstöd

Titel	Belopp, tkr
Barns utveckling och livsvillkor	1350
Familjestrukturer, ekonomiska resurser och barns levnadsvillkor	1350
Auktoritära eller negligerande föräldrar, farliga bostadsområden, kaotiska skolor: barnets perspektiv	1350
<i>Aspekter på kompensation och kommunikation hos hörselskadade och döva: Från signal till samhälle</i>	1350
Barns livsstil och fetmaepidemin	2000
Utvecklingen av mental hälsa och beteendeproblem hos barn och ungdomar: Arv och miljö	2000

Titel	Belopp, tkr
Livsstil och allergi - betydelsen av miljö- och livsstilsfaktorer under graviditet och barnets tidiga uppväxt – Aladdinstudien	2000
Skolans betydelse för de ungas psykiska och psykosomatiska hälsa	2000
Förebyggande av fetma och fetmarelaterade sjukdomar bland barn och unga: Utvärdering av den fysiska aktivitetens betydelse	2000
Summa	15400

Anställningar

Titel	Belopp, tkr
Barns levnadsvillkor och hälsa - forskare. Sårbar utveckling	1100
Barns levnadsvillkor och hälsa – forskare. Social position, levnadsvillkor och hälsobesvär bland barn och ungdomar	1100
Barns levnadsvillkor och hälsa – forskarassistent. Den sociala och fysiska miljöns betydelse för barns skaderisk och hälsa	850
Ungdomsforskning – forskarassistent. Ungdom i periferin – långt ifrån överallt?	850
Ungdomsforskning - forskarassistent - Ett utvecklingsperspektiv på asocialt beteende: könsskillnader och likheter	850
Summa	4750

Övriga finansiärers stöd till forskning inom området Barn och ungdom 2008

Finansiär	Antal projekt	Belopp, tkr
Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggnad (Formas)	16	5868
Vetenskapsrådet – naturvetenskap och teknikvetenskap	inga projekt	
Vetenskapsrådet – humaniora och samhällsvetenskap	12	4625
Vetenskapsrådet – medicin	41	27307
Vetenskapsrådet – kommittén för utbildningsvetenskap	20	23425
Vetenskapsrådet – kommittén för forskningens infrastrukturer	2	1490
Vetenskapsrådet – dyrbar utrustning	inga projekt	
Vetenskapsrådet – genusforskning	inga projekt	
Verket för innovationssystem (VINNOVA)	inga projekt	
Statens institutionsstyrelse (SiS)	10	5513
Riksbankens jubileumsfond (RJ)	1	1420
Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling (KK-stiftelsen)	2	4273
Vårdalstiftelsen	inga projekt	
AFA Försäkring	3	4248
Centrum för idrottsforskning	6	840
Försäkringskassan	1	660
Migrationsverket	inga projekt	

Finansiär	Antal projekt	Belopp, tkr
Socialstyrelsen	inga projekt	
Statens folkhälsoinstitut	inga projekt	
Socialdepartementet	inga projekt	
Systembolagets råd för alkoholforskning	inga projekt	
Summa	114	79669

Vetenskapsrådet – ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap

Uppgiftslämnare: Anneli Fröjd, af@vr.se

(projekt som även klassats till annat samordningsområde är kursiverade)

Projekttitel	Belopp kr
Hur utvecklas spädbarns förståelse av andras handlingar?	450
Kön, kunskap, kompetens och karriär – aspekter och effekter av familjebildning och föräldraskap för särskilda grupper av kvinnor och män i Sverige 1960-2005 (forskarassistentanställning)	828
Familjepolitik, arbetsmarknad och stress i i hem och arbete – En komparativ studie av Sverige och andra välfärdsdemokratier	767
Utveckling av tidiga beteendeproblem: En prospektiv tvillingstudie med fokus på temperament, neuropsykologiska dimensioner och familjefaktorer	300
<i>Den teoretiska grundvalen för buller som ett hinder för inläring och minne hos barn i skolan</i>	280
Normbrytande beteende bland förskolebarn: Integrering av potenta risk- och skyddsfaktorer i identifieringen av olika utvecklingsvägar	280
Matematiksvårigheter hos barn: En generell eller specifik störning i långtidsminnet?	280
Vetenskap och politik i samverkan: Antibiotikaresistens, mässlingsvaccination och sexuella övergrepp mot barn	600
Temporal kognition hos barn och vuxna	280
<i>Sensomotoriska avvikelser orsakade av infantil cerebral pares och tidiga anläggningsskador i hjärnan: Analyser av rörelsemönster och hjärnstrukturer hos tidigt- och mycket för tidigt födda barn</i>	280
<i>Brus förbättrar kognitiva förmågor hos ADHD och lågpresterande barn</i>	280
Summa	4625

Vetenskapsrådet – ämnesrådet för medicin

Uppgiftslämnare: Anna Herou, anna.herou@vr.se

(projekt som även klassats till annat samordningsområde är kursiverade)

Projekttitel	Belopp, tkr
The metabolic syndrome in children – risk factors and prevention (projekt + forskarassistent)	1095
Risk factors for childhood onset insulin-dependent diabetes (IDDM) and its complications	350
<i>Effect of training and development of hand function in children with cerebral palsy</i>	450
<i>Enhancing schoolwork performance of students with mild psychiatric and physical disabilities</i>	325

Projekttitel	Belopp, tkr
<i>Neurodevelopmental disorders in children: cognitive and motor functioning, monoamine transmission, prenatal programming and intervention</i>	1080
Application and development of modern methods in studies of human energy requirements in relation to variables of importance for growth, development and health	500
Studies of expression of inflammatory genes and proteins in isolated human islets infected with enterovirus strains isolated from newly diagnosed Type I diabetes children	275
Perinatal hypoxia-ischemia: pathophysiological mechanisms	1200
Caring for children with long-term illness at home - incidence, experiences, needs, and interventions	350
Perinatal brain injury and early prediction of outcome	350
Perinatal hormonal programming, mechanisms and adult phenotypes	600
Maternal smoking during pregnancy and the fetal programming with respect to cardiovascular and psychiatric disorders in children and adolescents (projekt + forskarasistent)	1121
Celiac disease. Has time come for primary prevention and general screening? Evaluation of the Swedish epidemic and post-epidemic birth cohorts at twelve years of age	500
Targeting the eicosanoid pathway, a novel alternative treatment of childhood cancer with special emphasis on medulloblastoma and neuroblastoma	275
Overweighed children´s health - studies of the effect of lifestyle and food habits (SELFH)	275
Immunogenetic markers in childhood diabetes	1000
Inflammation and protection in perinatal brain development	275
<i>Electrophysiological studies of linguistic and cognitive development in children with cochlear implants</i>	300
Inflammatory mechanisms of perinatal brain injury	550
<i>Risk factors for psychosis and their relevance for treatment: An integrated research program (även IMER)</i>	500
Molecular and clinical studies of congenital malformations	350
Gene-environment interactions and allergy in children	500
Pre- and postnatal influence on chronic disease risk and immune function in early childhood: Follow-up of the 'MINIMat' maternal food and micronutrient supplementation study in Bangladesh	420
Primary prevention of childhood obesity through sessions at child health centers about healthy eating habits and physical activity. A randomized population-based study	300
Red Blood Cell antibodies during pregnancy: prevalence and consequences for mother and baby	550
Immunoregulation induced by microbial stimulation to prevent allergic sensitisation and disease in children	275
Peri- and neonatal management at extreme prematurity – a national prospective study analysing short and long term outcome in infants in relation to peri- and neonatal riskfactors and management routines	500
Childbirth and parenthood education classes during pregnancy - a randomised controlled trial	350

Projekttitel	Belopp, tkr
CEFALO – a case- control study of risk factors for brain tumors in children and adolescents	880
Childhood conduct problems: Producing practically relevant research in a country in need (projekt + forskarassistent)	1121
Effects of early life arsenic exposure on immune function	1065
Genes, environments and the development of mental health and behavior problems from childhood to adulthood	325
GROW UP - Overweight, obesity and underweight among children and adolescents in relation to environment and lifestyle during childhood	796
Growth in children – analysis of growth patterns, underlying hormonal mechanisms and late consequences	400
How gender equality in parenthood affects health and welfare development among mothers, fathers, and children	1049
Nutrition and environment in relation to allergy in children (projekt + forskarassistent)	1653
Psychological stress and health consequences in children. The role of stress in the development of obesity, disturbed child sleep, and diabetes-related auto-immunity (projekt + forskarassistent)	1121
Role of sex steroids during developmental fat mass accumulation (projekt + forskarassistent)	1653
Studies of immune modulation of Type 1 diabetes by using GAD-vaccination, to mitigate, perhaps even cure or prevent diabetes in some children	325
To breathe or not to breathe – the effects of mutations and environmental factors on autonomic control in children	650
Vacuum extractions in Sweden: why, when and how?- Incidence of, indications for, and maternal and infant outcomes after vacuum extraction (projekt + forskarassistent)	1653
Summa	27307

Vetenskapsrådet – kommittén för utbildningsvetenskap

Uppgiftslämnare: Maria Karlberg, maria.karlberg@vr.se

Projekttitel	Belopp, tkr
I demokratins marginaler - ett projekt om barn i problematiska skolsituationer	1823
Mångkontextuell barndom. Skola, fritid, familj i förändring och gränsöverskridande	3078
Språk och identiteter i skolmiljöer. Flerspråkiga, mångkulturella kommunikativa undervisningspraktiker i början av 2000-talet	1000
Naturen som symbol för den goda barndomen och förskolan som platsen där den realiserar	968
Att bli en "mattemänniska". Matematiska undervisningspraktiker, skolklimat, identitet och kön, i förskola och skola	1400
Hur samtal och metakognitiva dialoger kan bidra till barns lärande om det för barnet okända - med fokus på musik, rörelse och poesi	1000
<i>Omvärlden och skolan. Ett tvärvetenskapligt projekt om ungdomars lärande och om mötet mellan den lokala kulturen och skolan i tre mångkulturella förortsområden (även IMER)</i>	<i>1350</i>

Projekttitel	Belopp, tkr
I demokratins marginaler - ett projekt om barn i problematiska skolsituationer	1823
Mångkontextuell barndom. Skola, fritid, familj i förändring och gränsöverskridande	3078
Språk och identiteter i skolmiljöer. Flerspråkiga, mångkulturella kommunikativa undervisningspraktiker i början av 2000-talet	1000
Villkor och förutsättningar för delaktighet, kommunikation och lärande i gymnasieskolan	1080
Elevers självutvärdering i skolan	527
<i>Skola, valfrihet och integration Ett tvärvetenskapligt forskningsprojekt om mångkulturella innerstadsskolor och invandrarungdomars socio-emotionella omkostnader i samband med upprottet från förorten (även IMER)</i>	1490
Pojkar i behov av särskilt stöd - En studie av maskulinitet, särbehandling och socialisation i särskilda undervisningsgrupper	1250
<i>Tvåspråkighet som resurs i studenters socialiseringsprocess i flerspråkiga utbildningsmiljöer (även IMER)</i>	1080
<i>Datorbaserad kognitiv träning i skolan för barn med koncentrationsstörning - uppföljning av en intervention</i>	740
Specialpedagogiska stödåtgärder i grundskolan: omfattning, former och effekter	1600
Maskulinitet på schemat: En studie av pojkar, maskulinitetsformuleringar och pojkars distansering från skolarbete i olika skolformer (forskarassistent)	830
Barns och ungdomars konsumtion av visuell kultur (forskarassistent)	770
Strukturerad läsundervisning med fonemisk medvetenhet som grund för barn med grava läs- och skrivsvårigheter (Även Funk) (forskarassistent)	830
<i>Skolsegregation i den svenska skolan - orsaker och effekter (även IMER) (forskarassistent)</i>	863
Barnets rättigheter på utbildningsområdet i mötet mellan universalism och partikularism i Sverige och Nya Zeeland (postdoc)	246
Lärande och minne hos barn och ungdomar (UVKs andel)	1500
Summa	23425

Vetenskapsrådet – kommittén för forskningens infrastrukturer

Uppgiftslämnare: Jenny Nordquist, jenny.nordquist@vr.se

Projekttitel	Belopp, tkr
Profiler av internaliserande och externaliserande problem: Samvariation av dessa problem och dess betydelse vid övergången till vuxenlivet	790
Ett nytt verktyg för livsförlopps- och intergenerationella analyser - en Stockholms födelsekohort från 1953 till 2005	700
Summa	1490

Formas

Uppgiftslämnare: Bengt H. Ohlsson, bengt.olsson@formas.se

Projekttitel	Belopp, tkr
Implementering av samarbetsprojekt rörande hälsoeffekter av exponering för toxiska metaller i Bangladesh som ett led att förbättra hållbar utveckling.	315
Att lära sig om globala miljöproblem. Emotionella aspekter, emotionsreglering och en känsla av mening hos barn, tonåringar och unga vuxna	417
Betydelse av kvinnans kroppsfetthalt vid nutritionsbedömning och för barnets utveckling	540
Utveckling av en ny cellodlingsmodell för studier av hormonstörande miljöföroreningars effekter på odlade celler från human livmoder och äggstock	600
Järnbehov och järnmetabolism hos spädbarn	743
Överviktiga barns hälsa - studier om effekten av livsstil, matvanor och arv (SELMA)	743
Förändringar i benmetabolism, benmineralstatus och kroppssammansättning vid graviditet och amning; en longitudinell studie i en population med risk för låg vitamin D status	850
Livsmedel och näringsämnen i relation till utveckling av allergi hos barn	850
Barn till fots. Stadsmiljö och uthållig vardagsrörlighet	918
Hur uppnås en god ljudmiljö i förskola och skola. Utvärdering av ljud- och miljöaspekter före och efter åtgärdsprogram	1000
Hur viktigt är dammintag som exponeringsväg för bromerade flamskyddsmedel (BFR) och perfluoroföreningar (PFC) i småbarn (11 månader) och deras mödrar?	1020
Förbättrad samverkan i det dubbelriktade flödet av riskrelaterad kemikalieinformation: Fallstudier av kläder, leksaker och målarfärg	1 300
KIDSCAPE - utemiljöer och barns hälsa	1322
Hållbart ätande på barns sätt. Att främja hälsosamma matvanor för barn 10-12 år	1400
Celiaki. Är det dags för primär prevention och allmän screening? En studie av 12-åringar från födelsekohorter under epidemin och den post-epidemiska perioden	1506
Hållbar utveckling i ett barnperspektiv. Studier av barns användning och föräldrars värdering av barns närmiljö i storstad och på landsbygd	1640
Summa	5868

Statens institutionsstyrelse (SiS)

Uppgiftslämnare: Tarja-Liisa Leiniö, tarja-liisa.leinio@stat-inst.se

Projekttitel	Belopp, tkr
Utvärdering av ett kognitivt-beteendeterapeutiskt program för särskilda ungdomshem	200
Konflikters sociala karriärer. Sociologiska perspektiv på ungdomshemmens konflikthantering	560
Utvärdering SIS Komet	470
Utvärdering av förstärkt vårdkedja inom ungdomsvården (processtudie)	865
Utvärdering av förstärkt vårdkedja för ungdomar som vårdas på SiS institution (effektstudie)	970

Projekttitel	Belopp, tkr
Betydelsen av etnicitet vid särskilda ungdomshem- en sociologisk undersökning	560
Effekter av kognitiv träning på skolprestation och självreglering av beteenden: En pilotstudie	228
God vård? En rättsäkerhetsstudie om ungas rättsliga villkor på institution	600
Samspel och följsamhet - om behandlingssamarbete och manualer	600
En studie om etnicitet, kön, pojkar och unga män i institutionsbehandling	460
Summa	5513

Riksbankens jubileumsfond (RJ)

Uppgiftslämnare: Mats Rolén, mats.rolen@rj.se

Projekttitel	Belopp, tkr
Orsaker till skolegregation i Sverige: Valfrihet och boendesegregation	1420
Summa	1420

KK-stiftelsen

Uppgiftslämnare: Eva Högström, eva.hogstrom@kks.se

Projekttitel	Belopp, tkr
IT & förändring av lärarutbildningen (projekt)	4023
Child Culture Design	250
Summa	4273

AFA Försäkring

Uppgiftslämnare: Barbro Jacobsson, barbro.jacobsson@afaforsakring.se

Projekttitel	Belopp, tkr
Psykisk hälsa och livskvalitet hos barn med övervikt	1417
Betydelsen av stress och exponering för kaloririk kost för utveckling av tidig fetma	1402
Primärprevention av fetma genom föräldrasamtal på barnvårdscentral om goda matvanor och fysisk aktivitet. En randomiserad befolkningsstudie	1429
Summa	4248

Centrum för idrottsforskning (CIF)

Uppgiftslämnare: Artur Forsberg artur.forsberg@gih.se

Projekttitel	Belopp, tkr
Barn-och ungdomsidrottens socialisationseffekter och avbrottsproblem	170
Barn och idrott: En internationell studie av barns motiv och skäl att börja och fortsätta med klubb- och föreningsidrott	125
Vilken roll spelar fysisk aktivitet under idrottslektioner för den dagliga mängden hälsorelaterad fysisk aktivitet bland ungdomar	75
Prevention av ländryggsbesvär hos unga kvinnliga trupp gymnaster	60
Diagnostik av stressfrakturer hos tävlingsidrottande ungdomar med ländryggsbesvär	60
Ledare, barn- och ungdomsidrott (Postdoc)	350
Summa	840

Försäkringskassan

Uppgiftslämnare: Agneta Kruse, agneta.kruse@forsakringskassan.se

Projekttitel	Belopp, tkr
Boendevillkor, transfereringar och uppväxt: Sverige 1974 – 2003	660
Summa	660

Definition av forskning om barn och ungdom

Till forskningsområdet hör studier av den normala utvecklingsprocessen från spädbarn till ung vuxen (från 0 – ca 25 år). Barns och ungdomars uppväxtvillkor och levnadsförhållanden studeras. Det kan handla om psykologiska studier av individer, likaväl som organisations – och samhällsliga studier, med inriktning mot barn och ungdom. I området ingår också särskilt utsatta barn och ungdomar. Forskningen kan ha en tvärvetenskaplig design. Området kan vara inriktat på familj, föräldraförsäkring, privat eller offentlig barnomsorg, fritid och skola. Forskning om barns hälsa ingår vidare som en viktig del. Ungdomars sociala förhållanden och egna kulturella uttryck tillhör likaså området.